ОУ "СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ"
с. Карагеоргиево, общ. Айтос, област Бургас
тел: 0882 314 999, e-mail: info-200105@edu.mon.bg

Утвърждавам:
Диана Янкова
Директор
Заповед №16/15.09.2026 г.

ПРОГРАМА

за усвояване на българския книжовен език

за учебната 2026 — 2027г.

Програмата е приета на заседание на Педагогическия съвет с протокол №9/12.09.2025 г.

НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА:

Според Конституцията на Република България официалният език в страната е българският език. Това е езикът, на който се осъществява обучението в детските градини и училищата, езикът на институциите, на официалното и неофициалното общуване между представителите на различните етноси в държавата.

Владеенето на официалния книжовен език е важно условие, без което не може да се осъществи интегрирането на учениците в обществото, тяхното пълноценно развитие като личности.

Програмата на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“", село Карагеоргиево е съобразена със следните документи:

1. ЗПУО;
2. Наредба N26 от 11.08.2016г. за усвояване на българския книжовен език;
3. Националната стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността [2014-2020г./;
4. Конвенцията на ООН за правата на детето;
5. Програма за развитие на училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка;
6. Национален план за действие в изпълнение на Националната стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността;
7. ГОДИШЕН план на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“", село Карагеоргиево за учебната 2026 — 2027 година.

ПРИОРИТЕТИ:

1. Целенасочена работа в процеса на обучение за подобряване на езиковите и комуникативните способности на учениците, необходими за пълноценно общуване във всички социокултурни сфери;
2. Пълноценна социална реализация на учениците на базата на добро равнище на владеене на езиковите норми и речевия етикет като резултат на обучението по роден език.

ОСНОВНА ЦЕЛ:

На базата на висок професионализъм и адекватни решения учителите от различните предметни комисии да се изгради гъвкава система за усвояване на книжовния български език като средство за обучение и междуличностно общуване. Преодоляване на пропуските в езиковите компетентности на учениците, необходими за овладяването на знания и умения, гарантиращи постигане на ДОС за учебното съдържание по всички учебни предмети, и за обогатяване и усъвършенстване на комуникативно-речевата им култура.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ:

1. Съхраняване и утвърждаване на българската национална ИДЕНТИЧНОСТ,•
2. Прилагане на разнообразни и ефективни форми на работа в учебните часове, в целодневното обучение и в извънкласните дейности;
3. Пълноценно използване на часовете за индивидуално консултиране на учениците;
4. Акцентиране от страна на учителите от начален етап и на преподавателите от прогимназиален етап върху часовете за развитие на речта;
5. Контрол от страна на директора върху дейностите, свързани с усвояването и усъвършенстването на книжовния български език;
10. Осъществяване на междупредметни връзки в рамките на различните екипи за ключови компетентности за пряко прилагане на програмата за усвояване на българския книжовен език.

Срок: през учебната 2026 – 2027 г.

Отг.: Педагогически специалисти

11. Провеждане на мероприятия съвместно с читалище „Светлина - 1934“Иван Кожухаров – 1928г.“, село Карагеоргиево.

Срок: през учебната 2026-2027г.

Отг.: Педагогически специалисти

Училищни инициативи за насърчаване на грамотността

1.„Стая на приказките”

2.„Читателски клубове” по възраст

3.„Срещи с вълшебни създания” — карнавал на детската книга

4.„Лицето на книгата през погледа децата" — пленер рисунки на любима корица на книга

5.„Аз и морето" — конкурс за детско творчество

6.„Дни на детската книга“

7. Изграждане на кът за четене в класната стая ”Класна библиотека“

8. Състезание за най-добър четец „Минута е много“ — за малки ученици

9. ” Мама, татко и аз заедно четем” — четене с родителите

10. „Моята първа среща с книгите в библиотеката” — тържествен ритуал с първокласниците

11. „Четящо влакче” — верижно четене

12. „Деца четат на деца”— ученици-наставници четат на първокласниците

13.Посещение на театрални постановки, свързани с изучавани произведения

14. Свързване на литературата с други изкуства - гледане на филми, създадени по литуратурни творби, изучавани в училище; обогатяване културата на учениците с известни български филми по произведения, неизучавани в училище

15.Създаване на илюстрации и колажи по ключови епизоди в художествени произведения

16. Езикът на сцената — драматизация на произведение

17. Рецитали за тържествено отбелязване на бележити дати

18. Карнавал на приказните герои

19. Четвъртокласниците четат и разказват на първокласниците

20. Изработване на табла във връзка с правописа

Срокът на изпълнение на набелязаните инициативи е ПОСТОЯНЕН.

Изготвили:

1. Татяна Янкова - Учител по БЕЛ в прогимназиален етап
2. Есенгюл Ибрям - Старши учител в начален етап
3.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ:

Реализирането на Програмата се осъществява чрез план за действие, конкретизиращ работата за всяка учебна година. Програмата и Плана са отворени и могат да се актуализират при необходимост.

1. Всички преподаватели от начален и прогимназиален етап да изготвят в екипите за ключови компетентности програма с конкретни дейности за усвояване на книжовния български език за изпълнение на Наредба №6/11.О8.2016г. за усвояване на книжовния български език, придружена от календарен план за дейностите.

срок: 20.10.2026 г.
Отг.: Председатели на комисии

2. Преподавателят по български език и литература от прогимназиален етап и началните учители да разнообразят методите и формите на работа в учебните часове с цел овладяване и прилагане на компетенции, определени с ДОС.

Срок: през учебната 2026-2027г.
Отг.: Председатели на комисии

3. Провеждане на входяща и изходяща диагностика на четивната техника на учениците.

Срок: м.септември 2026 г.

Отг.: Кл. ръководители

4. Спазване на книжовно -езиковите норми в учебните часове по всички учебни предмети, в които обучението се осъществява по български език.

Срок: през учебната 2026-2027г.

Отг.: Педагогически специалисти

5. Спазване на книжовно-езиковите норми при общуването на учителите с учениците и при общуването между учениците в училище.

Срок: през учебната 2026-2027 г.

Отг.: Педагогически специалисти

6. Спазване на книжовно-езиковите норми при общуването на учителите с учениците и между учениците се контролира съответно от директора и учителите.

Срок: през учебната 2026-2027 г.

Отг.: Директор, Педагогически специалисти

7. Учителите от ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“", село Карагеоргиево да участват в организираните от РУО работни срещи и семинари във връзка с обучението за споделяне на добри практики.

Срок: съгласно график от РУО

Отг.: Педагогически специалисти

8. Подготовка на учениците за публични изяви —рецитали, драматизации, презентации и др. във връзка с честване на празници и събития.

Срок: през учебната 2026 -2027 г.

Отг.: Педагогически специалисти

9. Да се планират форми на квалификация на учителите — семинари, обучения, дискусии за обсъждане на добри практики за усвояването на книжовния български език.

Срок: през учебната 2026 -2027 г.

Отг.: Педагогически специалисти

6. Запазване и развитие на българската образователна традиция;
7. Съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;
8. Формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;
9. Подготовка на учениците за бъдещи публични дейности и формиране на умения за използване на езика като средство за междуличностно общуване.

<u>Усвояването на българския книжовен език се изразява в:</u>

1. Овладяване и прилагане на компетентностите, определени с държавния образователен стандарт за предучилищното образование по образователно направление Български език и литература;
2. Овладяване и прилагане на компетентностите, определени с държавния образователен стандарт за общозадължителната подготовка;

3. Спазване на книжовно-езиковите норми в учебните часове по всички учебни предмети, при дейностите по различните образователни направления, в които обучението се осъществява на български език, както и в заниманията по интереси;
4. Спазване на книжовно-езиковите норми в системата на предучилищното и училищното образование при общуването на учителите, директорите и другите педагогически специалисти с децата и учениците.

Обучението в системата на училищното образование да се насочи към осмисляне на:

- Чужд текст и съставянето на собствен, а не единствено към огрaмотяване на учениците;
- В обучението по български език да се търси баланс между знанията и уменията на учениците;
- Да се развиват и усъвършенстват комуникативните умения на учениците;
- Под ръководството на учителите да се подобрява компетентността на учениците чрез целенасочено използване на различни източници: художествена и научна литература, енциклопедии, речници, интернет и др.;
- Да се провеждат срещи между учителите от начален и прогимназиален етап, за да се осъществи добра приемственост в обучението по български език;
- Дообогатяване на училищната библиотека с художествена, научна и методическа литература, провеждане на библиотечни уроци.